

Archeologisch proefonderzoek te Haverbilken- St. Jansdreef. (Oedelem-Beernem)

Inleiding

Naar aanleiding van het bouwen van ruim 100 woningen in het kader van een gesubsidieerd woonaanbod voerde Raakvlak in samenwerking met de eigenaars en bouwheren (vertegenwoordigd door het Studiebureau Jonckheere bvba) een verkennend archeologisch proefonderzoek uit. Het onderzoeksgebied bevindt zich op ca. 200 meter ten zuiden van de dorpskern van Oedelem aan de terreinen tussen Haverbilken en de St. Jansdreef.

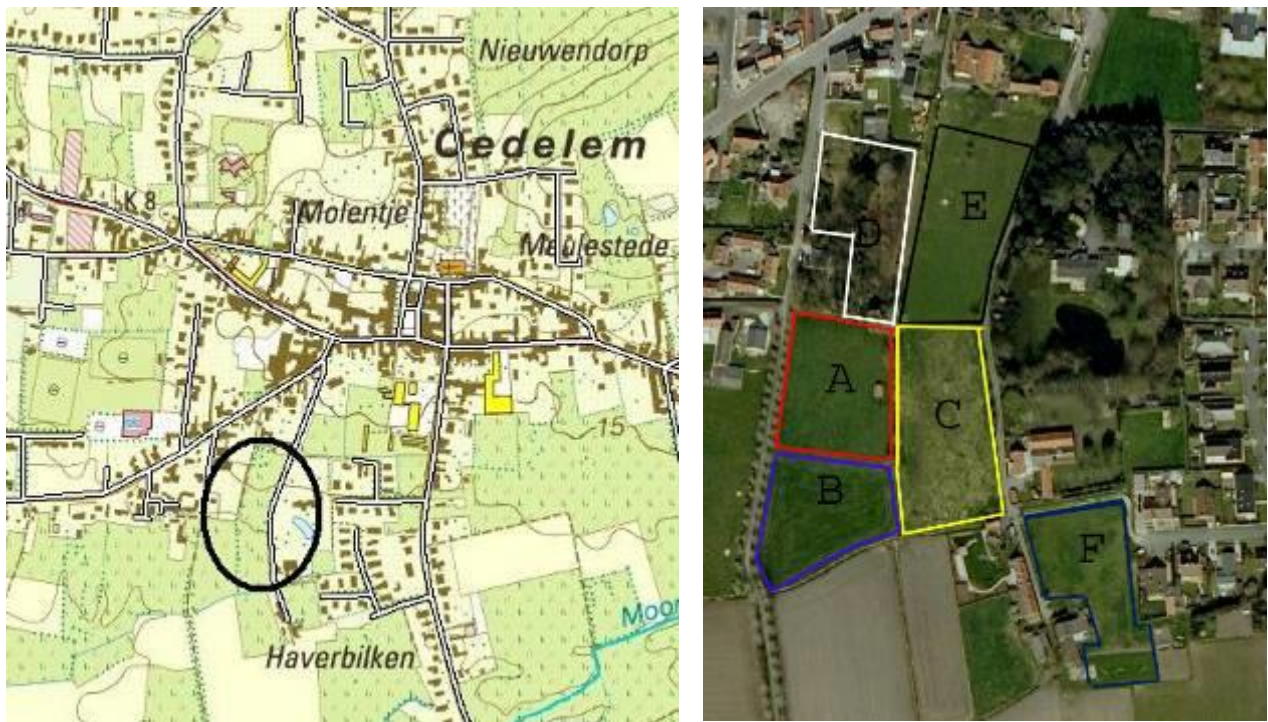

Fig. 1. Situering van het onderzoeksterrein en naamgeving van de verschillende percelen.

Het onderzoek

Afhankelijk van de situatie (bomen, vijver) werden continue proefsleuven getrokken verspreid over 6 verschillende terreinen. De proefsleuven op de terreinen A, B, C werden gegraven met een 20 ton kraan met tandenloze graafbak. De andere terreinen waren niet toegankelijk voor een grote kraan, hier werd geopteerd voor een minigraver.

- **Terrein A**

Er werden 4 continue sleuven getrokken van ca. 2 meter breed. In sleuf III werden 2 grachten aangetroffen, waarvan de meest zuidelijke gracht handgevormd aardewerk bevatte. Mogelijks zijn deze te dateren in de Romeinse periode. Deze gracht was slechts ca. 20 cm diep bewaard. Het betrof hier erg natte zandgronden. De moederbodem bevond zich op ca. 60 cm diepte. Zodra dit niveau bereikt liep de proefsleuf vrij vlug onder water.

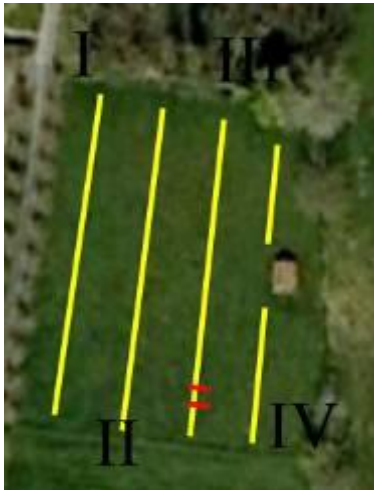

Fig. 2. Situering van de proefsleuven met aanduiding van de aangetroffen grachten (in rood)

Fig. 3. Zicht op een gracht en coupe op de gracht.

- **Terrein B**

Op dit terrein werden eveneens 4 continue proefsleuven getrokken in het verlengde van deze van terrein A. Er werden geen relevante archeologische sporen aangetroffen. De moederbodem (pleistoceen zand) bevond zich op ca. 60-70 cm diepte. Ook hier betrof het zeer natte zandgronden.

- **Terrein C**

Dit terrein bestond uit zeer natte zandgronden. Door het vollopen met water waren archeologische sporen moeilijk zichtbaar. In de hoek van het terrein, tegen de terreinen A, D en E werd een gracht aangesneden die een scherp grijs aardewerk uit de volle middeleeuwen bevatte. In de andere sleuven werden geen relevante archeologische sporen aangetroffen. Het pleistoceen zand bevond zich tussen de 45 en de 60 cm diepte.

Fig. 4. situering van de proefsleuven.

Fig. 5. Zicht op de zeer natte zandgronden.

- **Terrein D**

Het pleistoceen zand bevond zich tussen de 70cm (zuid zijde van het terrein) en de 50cm (N-zijde) onder het loopvlak. In sleuven I en II kwamen geen relevante archeologische sporen aan het licht. In sleuf III werd een gracht aangesneden van ca. 3,5 meter breed. De gracht bevatte aardewerk dat kan gedateerd worden in de 12de-13de eeuw. Deze gracht liep verder door in sleuf IV, maar was hier reeds minder breed. Behalve deze gracht werden geen relevante archeologische sporen aangesneden.

Fig. 6. Situering van de proefsleuven

Fig. 7. Zicht op de aangesneden gracht

- **Terrein E**

Over dit terrein werden 4 discontinue proefsleuven getrokken. In sleuf I werd een silexconcentratie aangesneden. In navolging hiervan werd een boorraster uitgezet van 30m op 30m rondom de aangetroffen silex. Met een grondboor werd elke 5 meter een boring uitgevoerd. De inhoud uit de boor werd op een zeef met maaswijdte 1mm uitgezeefd. Het resultaat hiervan was negatief. Geen enkel boorstaal bevatte silex. Dit resultaat gecombineerd met de afwezigheid van een podzol doet vermoeden dat de aangetroffen silexconcentratie zich in een boomval zal bevonden hebben. Verder onderzoek naar deze silexconcentratie is hierdoor niet nodig.

Fig. 8. Situering van de proefsleuven en aanduiding van de silexconcentratie

De zuidelijke helft van sleuf I bevatte heel wat paalkuilen. In sommige was aardewerk aanwezig dat kan gedateerd worden in de volle middeleeuwen (12de eeuw).

Fig. 9. Gracht aangesneden in sleuf I, bijkomende deze gracht is het verlengde uit terrein D.

Fig. 10. Enkele paalkuilen werden gecoupeerd om bijkomende info te bekomen.

- **Terrein F**

Op dit terrein werden geen relevante archeologische sporen aangesneden. Het pleistoceen zand bevond zich op ca. 50 cm diepte.

Fig. 11. Zicht op de proefsleuven op terrein F.

Besluit

Op basis van de aangetroffen sporen werden enkele zone's afgebakend waar verder archeologisch onderzoek noodzakelijk is. De twee grachten met Romeins handgevormd aardewerk, aangetroffen op het terrein A moeten zeker verder onderzocht worden. Ook de aangetroffen grachten en paalkuilen op het terrein D en het zuidelijk deel van E verdienen verdere aandacht. Het zijn vermoedelijk bewoningssporen uit de volle middeleeuwen. Aan de hand van een opgraving kunnen we hierover meer gegevens bekomen.

Met de drie eigenaren werd overeengekomen een archeologisch vervolgonderzoek aan de hand van een opgraving uit te voeren. In een eerste instantie zullen de wegkoffers, op de aangeduide zone's (zie fig. 12), archeologisch opgegraven worden. Dit om geen vertraging aan dit project te bezorgen. Deze opgraving zal uitgevoerd worden in de maand juni 2010. In een tweede fase zullen de andere gronden worden opgegraven, dit in de periode augustus-september 2010.

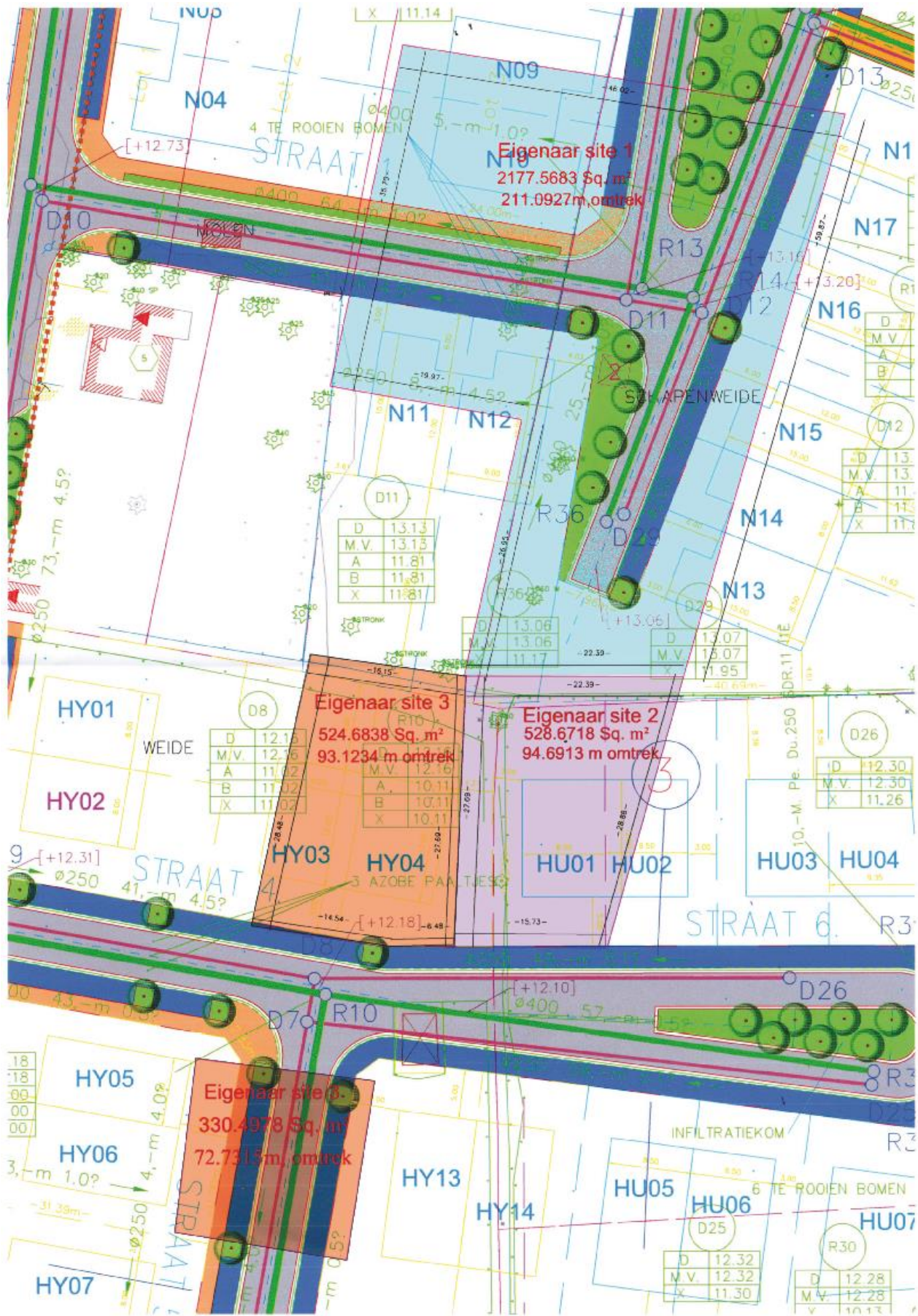

Fig. 12. aanduiding van de archeologisch te onderzoeken zones op het verkavelingsplan.

